

Razne viesti.

Predhistorički sastanak u Solnogradu. — Vis. kr. zem. Vlada svojim odpisom od 22. rujna 1881. br. 4209 dozvolila je, da ravnatelj arkeol. nar. muzeja učestvuje u ime istoga zavoda na sastanku austrijskih anthropologa i archeologa u Solnogradu, koj se je dne 12—16 kolovoza t. g. ondje držao. Ovo je drugi te vrsti sastanak u Austriji; prvi bijaše god. 1879 u Ljubljani, na kom je isto tako dozvolom Vis. Vlade muz. ravnatelj učestvovao. Čini se, da se i Magjari na to spremaju, buduće se i njihove predhis. sbirke gorostasno množe. Sbirka naša predhistorička, stoprv g. 1873 zavedena, napreduje danomice tako liepo, da si već privukla pažnju najvećih sadašnjih strukovnjaka, pošto se u mnogom osebujna izkazuje.

Predhistoričko otkriće. — Po obavijesti, koju nam blagodarno posla veleocienj. gosp. Martin Bišćan, sada kr. kot. pristav u Iloku, doznali smo, da se u mjestu *Kaptolu* kraj Požege nalaze grobovi potičući iz predhist. dobe; da je neki seljak jedan takav grob, koj se je u njegovom vinogradu nalazio, pretražio te našao kojekakvih predmeta; i da se jedan isto takav grob nahodi u vinogradu ondješnjega prečast. g. župnika Tome Novakovića. Ravnateljstvo nar. muzeja obratilo se je na g. župnika s molbom, neka u ime istoga muz. odkupi one predmete, i po mogućnosti iztraživanja nastavi i izviesti.

Odličan dar hrv. ark. nar. muzeju. — Preuzvišeni gosp. bar. Filipović, davno poznati dobrotvor hrv. ark. nar. muzeja, htjede i zadnji svoj časak na onoj stolici, koju je toli sjajno i blagostivo posjedao, istomu zavodu posvetiti. Ne samo što ga obdario djelom Fr. Vaničeka o granici, dali odkupi i veledušno mu prikaza u dar svu znamenitu sbirku zlatnih i srebrnih novaca, koja se je tu nedavno našla slučajno u Mitrovici. Uspomena njegova kao što i Molinarijeva te i Josipa bar. Filipovića ostati će uvijek živa dok bude arkeološkoga muzeja u Zagrebu. Žalibože isti zem. muzej neposjeduje ni njegove ni bratove ni Molinarijeve poveće slike. Ako bi jih gdje bilo, molimo, da se istomu muzeju ustupe, gdje jim pravo mjesto uz Jelačića bana.

Numismatičko otkriće u Mitrovici. — Prošloga lipnja neki S. Lazić, kaznjenik u Mitrovici, prigodom kopanja jaruge u ondješnoj kaznioni naidje na mjedenu posudu, u kojoj bijaše 9 zlatnih mletačkih dukata, 27 srebrnih talira i 62 sr. groša. Sve to blago u smislu obstojećih propisa bje umah odaslano vis. c. kr. gl. zapovjeničtvu kao kraj. zem. upr. oblasti. Od ono 9. zl. dukata 3 su dužda Franja Erizzo (1631 — 46), 1 Karla Contarini (1655 — 56), 1 Dominika Contarini (1659 — 75) a 4 Alvisa Contarini (1678—84). Od 27 talira jedan je mletački, naime dužda Antuna Prioli (1618—23), a svi ostali su nemačko-španjolski. Na jednom Filipa IV. španjolskoga od god. 1677 udaren je pečat sa grbom i godinom 1655. Od ovih talira jest najmladji onaj Karla II španjolskoga kralja sa godinom 1673. Groši svi spadaju na fracezke kraljeve Ljudevita XIII i XIV. Vjerojatno, da je ovaj poklad postavljen za rata s Turci, koj svršši g. 1699 mirom u Karloveih.

Numismatičko otkriće u Svinjarevcih. — Dne 29. lipnja t. g. Luka Parmanac, čoban iz Svinjarevaca, idući brežuljkom nazvanim *vlaško*

groblje, ležećim uz cestu, koja iz Svinjarevaca polazi u Orolik, po prilici kilometar daleko od Svinjarevaca, na desnom obromku one visočine, a upravo na njivi Josipa Rikarda, opazi na tlu razbacano nekoliko sitnih srebrnih novaca. Pokupivši nješto njih, pohiti do Ivana Petkova čobana tu na blizu ležeća u groznici, da mu jih pokaže. Nadošav međjutim Grgo Ambruš takodjer onomjestni čoban, ovaj po nagovoru Petkovu donese motiku, te se stavi kopati, gdje mu Parmanac bilježio. Jedva posegnuo do pol druge stope u dubljini, kad eto čupe pune zlatnih dukata i srebrnih novaca. Po izpovjedi Luke Parmanca, isti Luka i Grgo kao rodjena braća podjeliše među sobom otkrto blago, tako da svaki od njih dobi po 51 talir i po 52 dukata. Prečastni g. Seb. Riesel župnik u starih Jankovcih na prvu viest, koja mu dodje o tom otkriću, obavijesti namah (1 srpnja) o svem presv. g. vel. župana u Vukovaru, koj još sutradan odpravi podžup. perovodju g. M. Nikolajevića u Svinjarevce, da dotičnu istragu povede i novce pokupi. Međjutim Parmančev dio onoga blaga hode u razne ruke, a Grgo veću stranu svoga, valjda iz straha da mu neizmakne, opet zakopa. Nikolajeviću podje za rukom pobrati jedva 48 zlatnih dukata, 55 sr. talira, 4 sr. forinta i 50 komada sitnoga novca.

Od 48 zl. dukata 29 spada na turskoga cara Solimana II (1520 do 66), 9 na magjarske vladare Matijaša, Ladislava i Ivana Sigmunda (1458 do 1558), jedan na Soldnogradskoga nadbiskupa Leonarda (1518), a 9 na mletačke duždeve Andriju Gritti, P. Lando, Fr. Donato, M. A. Trivisano, Fr. Venerio i L. Priuli (1523—59). Srebrni taliri i forinti svi su od raznih nemačkih vladara, koji su uživali pravo kovati svoje vlastite novce prvom polovicom XVI stoljeća te do g. 1567. Sitni su veoma zločesto sačuvani, te su nerazumljivi, ali se čini, da su to ondašnji turski dinari.

Istraga nije žalibože provedena kao što zahtjeva vladina naredba od 25 studenoga 1880 br. 3302, te toga radi nije se u trag ušlo ni polovici našastoga blaga. Ono pako, što se je spasilo, došlo je putem Vis. Vlade muz. ravnateljstvu na ocieniu. Ovo se on čas postaralo, da sve te novce od stolietne hrdje očisti, popiše i ocieni. Tvarna vrijednost ovih novaca neprelazi 344 for. Duplikata ima veoma malo, te tako dobro će doći arkeol. muzeju, pošto će izpuniti mnogu prazninu u numismatičkoj sbirki onoga doba.

Sudeć po ovih komadih poklad je ovaj postavljen bio za rata sa Turci, koj svrši mirom od 17. veljače 1568. Najmladji novac jest od god. 1567 i to Henrika kneza Braunschweigskog, koj umrie god. 1568.

Vis. kr. zem. Vlada, da tu dosta važnu sbirku zemlji spasi, blago-izvolila je veledušno po predlogu muzeal. ravnateljstva sve te novce odkupiti, te istomu ravnateljstvu naložiti, da jih u muzealni imovnik uvrsti.

Nješto o osječkom muzeju. Piše And Kodrić. U Osieku god. 1881. (gimnaz. program). — U ovom sastavku g. prof. A. Kodrić ravnatelj grads. muzeja u Osieku nastavlja svoj opis istoga muzeja (sr. *Viestnik. God. II. br. 4. str. 227*). Ovdje se bavi izključivo popularnim tumačenjem muzealnih novaca i spomenica, osim što na koncu prilaže rimski nadpis od nas već tiskan u prošlom broju (Sr. *Viestnik. God. III. br. 3. str. 84.*) Ono što vrijedi, da se osobito iztakne, jesu novci (250 na broju) našasti tu nedavno skupa blizu Oršove na srbskom zemljištu. Svi su sre-

brni i rimski iz carske dobe; no pošto nisu ni sustavno priredjeni ni točno i podpuno opisani, nemogu se ni ocieniti kako treba. Stoje ovako:

3. kom. Hadrianus (117—138)	2. kom. Maximinus (235—238)
2. „ Commodus († 192)	2. „ Macrinus (217—218)
34. „ Septim. Severus (193-211)	15. „ Elagabalus (218—222)
50. „ Antoninus Pius (Caracalla. 211—217)	1. „ Faustina senior († 141)
31. „ Severus Alexan. (222-235)	12. „ Julia Domna († 217)
11. „ Gordianus III (238—244)	4. „ Julia Maesa († 223)
5. „ Septimius Geta († 212)	7. „ Julia Mamaea († 235)
	1. „ Julia Soaemias († 222)

Najmladji su dakle Gordiana III osnivatelja rimske naselbine u Viminaciumu (g. 241). Ovaj car g. 242 prodje s ogromnom vojskom Mesiju i Traciju, da suzbije persijskog kralja Sabora, koj se je i samoj Italiji grozio, te pobjedi ga. Vjerojatno, da je ovaj poklad tom prigodom postavljen od vojnika, koj je onu vojsku slediti morao.

Korčulanske starine. — Vriedni naš prijatelj g. Vid Vuletić Vukasović, učitelj kod građ. škole na Korčuli, obaviešćuje nas o starinah na onom otoku. Ove su našim čitateljem u mnogom poznate po ocieni knjižice istim smierom izdate od g. N. Ostoića iz Blatna (*V. Viestnik 1879 br. 3. str. 92*), a navedeni rimski nadpisi još bolje po Mommsenu (*C. I. L. III. i Ephem. Epigr. II.*) G. Vuletić dodaje samo dva nova ulomka ovako:

D I O · L
O · D E N T

ugradjen u omirini g. Kate Zanon-Fabris, vis. 0·30, dug 0·58.

N I V S · L
M V S · I n n l

povis praga kuće na početku ulice frankoneove, vis. 0·22, dug 0·43.

Veli dalje, da se čuva još danas u kadrimi za c. k. poglavarstvom okrnjen spomenik iz dobe ugar. hrv. vladanja na Korčuli, pisan gotičkim slovima, naime

S A C R A R E G I A
R E G I S V N G A R I A E

G. Vuletić izdao je u podlisku *Katoličke Dalmacije* u Zadru t. g. uz svoju razpravicu *Običaji na otoku Korčuli* jednu iz pravno-filologičkog gledišta veoma zanimivu ustanovu od g. 1620 pod naslovom: *Zakon Kumpanije sela Žrnova*. Isti nam posla slideći

„Korčulanski nadpis iz mletačke dobi:

P O S T · I L I · C I N E R E S · H Æ C · M Æ N I A · C O N D I D I T · O L I M
A N T E N O R · V E R V M · N E · V E T E R A T A · R V A N T
A N T O N I · C V R A · S V N T · I N T E G R A T A · L E O N I S
R E D D I T A · E T · A N T I Q V O · F O R M · D E C V S Q · L O C O

„Ploča s prostiem naresima po prilici dug. 1·0, vis. 0·22. Povrh ploče je vienac nakićen groždjem i drugim voćem, a sred polja je uzdignut lav zavrčena repa. Nad viencem je viteška kaciga s nabornicom. Ispod ploče je grb, štit, te mu je polje otučeno. Nad štitom je kaciga s prozirkom, a na nabornici je križ o vrbei. O ovomu ovako piše korčulanska kronika: *Illustrissimo sig. Antonio Lion conte 65. A suo tempo fu fornita la capella della Madonna del Salizzo, et fatte le scalle di pietra per salir le mura appresso Ognisanti, et quelle appresso li pozzi per andar alla marina, come anco fu fornita la chiesa di san Rocco in città, et molte altre opere. Fu 1592*“.

Izkapanja arkeološkička na Solinu. — sve bolje napreduju pod vištom rukom čuvara c. kr. muzeja u Spljetu gimn. ravnatelja vit. *Glavinića*. O tom smo se sami osvjedočili prošloga kolovoza. Na zemljištu do crkvice sv. Dujma otkrivena je ove godine mal ne posvema velika basilika rimska. Na ulaznih vratih ležao je srušen na tlu i osakaćen gornji prag, na kom sliedeći nadpis:

deus c̄ NOSTER ✠ PROPITIUS ESTO
reip̄UBLICAE ✠ ROMANA E

Slova pokazuju na šesti vjek. Dug je onako do dva metra i pol. U hramu našlo se je više dragocienih stupova, raka i drugih svakojakih spomenika; a više ploča s nadpisom na ledini iznad anfiteatra, po čem navlastito c. kr. muzej u Spljetu veoma liepo napreduje. Čuli smo ondje, a to nam se čini nevierojatno, da je centralni odbor bečki za iztraživanje i uzdržavanje starina u Austriji, koj hvale vriedno ta izkapanja uzdržava, zabranio ondešnjemu časopisu *Bullettino di archeologia e storia Dalmata* od istoga podpomoženu izdavati nadpise, koji se na Solinu otkrivaju, prije nego se izdadu u odborovu organu *Mittheilungen*. Ovo bi bilo, ako je istinito, veoma čudnovato i nespretno. Stranci vele često dolaze na Solin, da ga razgledaju, nadpise prepisuju i razrašilju po svijetu, te više put ti nadpisi na svietlo izlaze prije u tuđjih časopisih nego li u odborovu organu dotično u *Bullettino*. Ako je tako, onda nećemo ni mi više oklevati, da jih čim prije na bieli sviet iznesemo.

Knjiga hvarškoga pisca tiskana još g. 1477, do sada nepoznata.

— Dalmacija, akoprem neprestano u borbi sa susjednim divljakom, da si spasi život i vjeru, može se ipak jamačno ponositi tim, što je u priporodjenju knjige koncem srednjega vieka stupila izmedju prvih u kolo na tom polju. Već je poznata liepa kita ondašnjih dalmatinskih književnika, ali jih još ne malo, koji su u zabit izostali. Mi smo u III. svezku *Commissiones et relationes*, što izdaje naša jugoslavenska akademija znanosti, na svietlo iznjeli djelo Ivana Ljubića hrvata, kanonika vratislavskoga, tiskano g. 1590 a ipak do sada nepoznato. Baveći se tek prošloga rujna u Mletcih podje nam za rukom uči u trag još jednomu djelu našega zemljaka, isto onako do sada sasvim nepoznato, tiskano ipak još za prvih godina poslie obreta tiska. Ta se knjiga čuva u Marciani (*br. 1189. CXC. 4*). Sastoji se u 43 lista nebrojena u osmini. Prednja strana prvoga lista jest prazna, dočim na drugoj strani t. j. zada, tiskan je *proemium* iliti uvod. Na čelu drugoga lista stoji ovako: *Opusculum presbyteri Simonis Dalmate ex civitate pha-*

rensi: in quo tractatur de baptismo sancti spiritus et uirtute eius super euangelio Joannis. Na koncu pako knjige čita se ovo: *Hoc opusculum composuit predictus sacerdos Simon pharensis rector ecclesie sancte marie de murelis paduane diocesis. Anno domini nostri iesu christi MCCCCLXXV, tempore B. B. Sixti Pape quarti. Impressum Venetiis per magistrum Guilielmum Gallum. Principe Venetiarum Divo Andrea Vendramino MCCCCLXXVII. Die XIII octobris.* Djelo očituje pisca dobro upućena u bogoslovnoj nauci, a jezik mu dosta gladak i pravilan.

Vražji popečak. — Spomenuli smo u prošlom broju (str. 93) po Obzoru (br. 154) vražji popečak naime T. Lukanovića, koj je nakanio bio svojim bedastim predlogom u grads. vieću osujetiti uspjeh muzeal. ravnatelja u izkapanju starina u Bakru. Taj Tomo trudi se da odgovori na dobro zasluženi ukor s *priposlanim* u *Slobodi* (br. 86), ali mu za oružje gola laž i mrzko lajanje.

Krupno laže kad veli, da se je isti ravnatelj i ma s kojim ondješnjim građaninom prosto ponio, a još bezobraznije kad kaže, da je iste građane surovo otjerao, nepustiv jih ni pogledati izkopane predmete. Isto tako laže kad kaže, da je on stavio predlog u grads. vieću za to, neka se izkopine izlože u ondješnjoj ljekarni, jer su iste uprav ondje izložene bile svetraino urbi et orbi po samih bakar. građanih do prenosa u Zagreb. Pisac obzorov okrstio je bedastoćom njegov predlog, u koliko je smierao na to, da se muz. ravnatelju postavi o bok gradski odbor kao kontrola; a o tom Tomo šutom šuti.

Glede Tomina zastupstva u grads. vieću, isto je tako u Bakru dobro poznato sa koliko i kakovimi se glasovi onda u vieće ušuljao. Kašnje dobi dobro zasluženu košaru.

O nezahvalnosti pako nemože biti govora do iz njegove šuplje i smješne lubanje, pošto u istom članku ta je zahvala gradu Bakru izobiljno izrečena ukupno i posebice; tako da i u tom Tomo uprav bedasto laže.

Onakova šta jamačno nemože se pisati nego poslie podne pri časici, koja mu veoma mila, dočim je za Obzorova dopisnika *terru incognita*.

Priznanje vis. kralj. zem. vlade za one, koji su podupirali arkeol. izkapanja u Bakru. — Na predlog ravnateljstva arkeol. odjela zem. muzeja od 30. lipnja t. g. visoka vlada svojim odpisom od 12. rujna br. 3846 blagoizvolila je odrediti, neka isto ravnateljstvo u njezino ime „kotarskomu sudcu Vlodoji Vodvarzki, odvjetniku Dru. Franji Pilepiću, prof. Luki Roiću, gradskomu liečniku Dru. Ivanu Benzanu, liekarniku Jakovu Batistiću, prof. Narcisu Daminu, Arturu Dujmoviću, Ivanu Bonetiću, Damjanu Andrijaniću, Franji Penku i poglavarstvu sl. i kr. grada Bakra, koji su radnje oko izkapanja arkeologička u Bakru revno podpomagali, i povoljnomu uspiehu pripomogli, pismeno izrazi priznanje kr. zem. vlade“. Muzealno ravnateljstvo dakako veoma rado je taj visoki nalog izvršilo.

Opet g. V. Jagić o uredniku Viestnika. — Navadjajuć u svom listu *Archiv für Slawische Philologie (Fünfter Band. Drittes Heft. Berlin 1881)* naslove razprava u Radu LII. LIII i LIV tiskanah, dodaje: — „O odnošajih medju republikom mletačkom i dubrovačkom od početka XVI. stoljeća (Ueber die Beziehung der Republik Venedig zur Republik

Ragusa vom XVI. Jahrh. an), von S. Ljubić (94—186, Schluss im 54. B. 62—160). Diese ausführliche Abhandlung neben so zahlreichen Textpublicationen legt von der unermüdlchen Thätigkeit Ljubić's auf dem Gebiete der südslav. Geschichtsforschung ein neues Zeugniß ab; ich muss das ausdrücklich hervorheben, weil ich höre, dass ihn meine im Archiv V. s. 180 gemachte Bemerkung, an welcher ich übrigens festhalte (?), in Harnisch versetzt hat. Es heisst ja gar nicht die grossen Verdienste Ljubić's schmälern, wenn man ihm auf dem Gebiete der Epigraphik und Numismatik *etwas mehr* Kritik wünscht.“ — Opetujemo samo to, da sud Jagićev *auf dem Gebiete der Epigraphik und Numismatik* za nas barem nema vriednosti, a to zato samo, jer je oto polje za g. V. Jagića *terra incognita*. (U ostalom sravni ovaj izpravak sa prvom Jagićevom izjavom).

Arkeolog. sastanak u Tiflisu. — Naše hrv. ark. društvo zastupano je na tom sastanku po velevriednom ondješnjem hrvatu gosp. N. Fančiću. U zadnjem listu obećaje nam isti naš prijatelj, da će nam što podrobnije izvješće poslati, i da se brine pribaviti za naš muzej što više predmeta. Medjutim šalje nam prepis poslanice na pergameni Bajazita I na Petra Moldavskog srbski napisane jošte neizdane. Prigodom sastanka otvoren je i muzej, o kom nam kaže Fančić, da je veoma bogat.

D o p i s i.

Vojni Križ, dne 6. srpnja 1881. — Veleučeni gospodine. Dopustite, da Vas sa nekoliko redaka uznemirujem; usudjujem se Vama, veleučeni gospodine, nešto predložiti i podjedno za savjet upitati, stoga ću odmah na samu stvar.

Zemaljska sgrada u Čazmi, u kojoj stanuje dr. kot. sudac, leži na jednom, kako smo sada na to došli, umjetno uzvišenom mjestu; isto tako i sve ostale gospodarstvene sgrade kao i vrt. Sadašnji kot. sudac g. Gažić, kako je preuzeo stan, počeo je uredjivati vrt, te se je tom sgodom, prigodom radnje, začula neka tutnjava izpod vrta. To ga prinuka, te se je odlučio, da razkopa na jednom mjestu vrt; što je i u činio. Kod tog je naišao na same zidove, te redovite zidove sa stupovi kao i svodovi. Usled toga je takodjer i mene pozvao, da se odlučim, da li bi dalje kopao ili ne. Mi smo onda nešto jošte dali kopati, te smo kod te sgode našli priležeći komad novca, kao i jedan cigal sa ornamentikom, što Vam, veleučeni gospodine, tovarnom poštom šaljem; zatim jedan drugi komad, koj mora da bude od stupa kakovog ili vienca. Na ovom komadu nalaze se i njekeje rieči napisane velikimi latinskimi slovi, kako ćete na njem viditi¹⁾.

1) Ornamentika na ciglu bezdvojbeno potiče iz prve poslovice srednjega vieka, a to bi potvrdio i ulomak pisma na onom komadu vienca .·AVE GR·: | :· ATIA· Poznato je, da je sv. kralj Ladislav predao u dar čazmanski kaptol po njem podignutoj biskupiji Zagrebačkoj, te da je čazmanska crkva starija od zagrebačke; a isto tako se zna, da je u Čazmi stolovao vojvoda Koloman sin Bele IV, i da je tu dipaće pokopan bio. Otkriće dakle posl. g. sudca Gažića moglo bi lasno postati prevažnom rudom za domaću arkeologiju, za koju do sada jedva da što znamo i imamo. Vjerojatno, da se u vrtu gosp. sudca krije najstariji čazmanski hram, srušen već za prvih turskih navala. Muzealni ravnatelj u odgovoru na velecienj. g. Seča iztaknu zamašnu važnost toga otkrića, te ga zamoli u ime zem. nar. muzeja i domaće učnosti, neka čim prije sastavi društvo, te se odvažno i tvrdo posla prihvatiti. *Uredništvo.*

Pošto nam nije poznata historia Čazme, gdje je negda bio takozvani Cazmanski kaptol, to se dakle obraćam na Vas, veleučeni gospodine, da bi imali dobrotu upitne predmete pregledati, te nam rezultat Vašeg pronasašća priobćiti. Podjedno Vas molim, da bi izvoljeli priobćiti, dali je vredno da se dalje šta iztraživa u tom komadu; u kojem slučaju bi se složilo društvo za da se tim troskovi pokriti mogu.

U nadi da ćete, veleučeni gospodine, našoj molbi se odazvati, zahvaljujem se u napried za se i za gosp. sudca, te primite ovime izraz moga osobitoga štovanja.

Franjo Seć inyenieur.

2. Veleučeni gospodine ravnatelju nar. muzeja! Kako sam bio obrekao, da ću čim nastane prazno školsko vrijeme započeti kopanje, tako sam i učinio. Dne 18. kolovoza uzmem pet težaka i otidjemo zorom do one visočine, gdje smo ono poslje podne u Vašoj nazočnosti pokušali kopati, te i mi započmemo. Odmah smo se slučajno namjerili na grob, i našli prnu sponu u okrug od žiče smotanu, drugu sponu sa tri okrugla zrna i više zrna od jantara. Pa tako smo nastavili kopanje cijeli taj dan i drugi dan t. j. 19. kolovoza. Buduć sam ja morao 22. 23 i 24. prisustvovati k učiteljskoj skupštini u Gospiću, to je dalnje kopanje za to vrijeme prestalo. Čim sam dne 26. kolovoza iz Gospića kući se povratio, poručim dotičnim težakom, te dne 27. sakupim jih 6 i počmemo kopati, i srećom kopali taj cijeli dan i drugi dan dne 29. Sad evo dostavljam Vam izkopane predmete.¹⁾ Kopali smo s napećom opreznošću, tako da nijedan predmet jako ozliedili nismo, nego što su sami bili polomljeni i ozledjeni, jer su ovi grobovi morali biti davno već svi prekopani, pa prekopao ili tko mu drago, jer sve košće od tjelesa bilo nepravilno poredano i izprebijano i polomljeno. Jedino jednu cijelu glavu smo našli, kojoj čeonjača je jedva 3¹/₂ centimetra visoka bila. Po mojem sudu malo je moždjana u toj lubanji bilo²⁾.

Nedaleko od tog groblja izkopao sam plitko pod zemljom kamenitu ploču, koja je 145 cmt. duga, 63 cmt. široka a 20 cmt. debela. Poprieko po širini imala je na 1 dcmt. širok žliebčić, a usried žliebčića malu četverouglastu jamicu. Tu ploču odpremio sam k mojoj kući, gdje ih i više imade, kako šte se osvjedočio.

Čast mi je izjaviti da sam težačstvo plaćao samo po 50 novč. na dan. Isti se obvezaše i nadalje za takovu plaću raditi, bude li unapried posla.

Izvolite li veleučeni gospodine, da i nadalje kopali budemo, to nam, ako je moguće još kakovu svoticu pošaljite, a kako mi se vidi biti će dovoljno uspjeha.

Još imam jednu poniznu želju izraziti, da ću naime drage volje primiti čast povjerenika, ako uzhtjeli budete³⁾. U Prozoru 1. srpnja 1881.

Sa dubokim veleštovanjem

Marko Marković učitelj.

1) Predmeti su veoma zanimivi, a spadaju na predrimsko doba. *Uredništvo.*

2) Grihota, što niste ju pomno digli i ovamo poslali. *Uredništvo.*

3) Ravnateljstvo nar. muzeja imenovalo je dne 6. listopada t. g. 1881 br. 101 g. M. Markovića svojim povjerenikom za Otočko okružje. *Uredništvo.*